

VEČERNI LIST

Cena celoletna po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 polletna " " " 20.— " " " 18.—
 četrtletna " " " 10.— " " " 9.—
 mesečna " " " 3.50 " " " 3.—
 Uredništvo in uprava: Kopitarjeva ulica 6. — Telefon 50.

NEODVISEN DNEVNIK

Inzerati: Enostolpna petlirvsta (59 mm široko in 8 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po 50 vin., za dvo-
 kro večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. —
 Poslano: Enostolpna petlirvsta K 1.—. — Izhaja vsak
 dan, izvenšči nedelje in praznike, ob 3. uri popoldne.

Nemci napadli na Koroškem.

Mi smo ukrenili potrebno.

Ljubljanski dopisni urad oproča z dne 1. marca iz uradnega vira: Severovzhodno od Spod. Dravograda e 8. marca prekoračila nemška četa, broječa dva častnika in 80 mož z dvema strojnima nevtalni pas in vdrla v Soboto, vas na našem ozemlju. Četa je ujela našo orožniško postajo in tudi patrolo enega častnika in 14 mož, ki je na našem ozemlju razoroževala ter jih odvedla v Celovec. Mi smo ukrenili vse potrebno.

V Velikovškem okrožju se je približalo kakih 20 mož našim oddelkom pri Gorici (Goritzenberg) in vrglo eno ročno granato. Patrolo smo odbili s streli iz pušk in strojníc.

Nemški vojaki poizkušajo propagando med našim vojaštvom, da bi odložilo orožje in šlo domov. Ponujajo mu jabočnik in prosijo kruha. Nemcem smo naznanili, da bomo na vsak tak poizkus odgovorili z ognjem.

Vzhodno od Borovlj so Nemci oborožili nemške kmete. V nasprotju z določili premirja so Nemci zasedli Kočuhe v nevtalnem pasu.

Dne 10. marca ob 1. uri 30 minut je plul aeroplan tipa »Caproni« preko Velikovca proti Gradcu.

Vzhodno od Labuda pri cerkvi Svete Trojice so Nemci oddali deset strel iz strojníc. Naši niso odgovorili.

Prevoz živil iz Trsta skozi Ljubljano.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 1. marca iz uradnega vira: Sinoči ob 11. je načelníštvo glavnega kolodvora v Ljubljani prejelo nastopno brzojavko italijanskega ravnatelja državnih železnic v Trstu:

»Od jutri 11. marca nadalje se bodo vsi vlaki z živil za Prago in za Dunaj vozili čez Logatec. — Serani.« — K tej brzojavki pripominja Lj. dop. urad, da se njena vsebina očitno nanaša zgolj na način

železniškega obratovanja, dočim more odločati, kaj se v Trstu naloži in kam se naložena živila dirigirajo, edino-le ameriška mislija, ki ji načeljuje podpolkovnik Causby. Iz dejstva, da v gorenji brzojavki imenoma ni navedena ne Jugoslavija, ne Slovenija, ne katerikoli slovenski kraj, torej še nikakor ne sledi, da ob tej priliki Slovenci ne bomo dobili živil, marveč da bomo le gledali, kako jih vozijo preko naše zemlje.

Kako so oborožili štajerski Nemci prebivalstvo na naši severni meji.

Točka XI. pogodbe, ki jo je sklenila deželna vlada za Slovenijo s štajersko deželno vlado, določa, da se razoroži prebivalstvo na ozemlju med demarkačnima črtama na Štajerskem. Po zapisniku, ki so ga po razoroževanju sestavili obojestranski zastopniki dne 24. februarja t. l. v Arnožu, se je oddalo v Halbenrainu 208 pušk z opremo in približno 14.000 nabojev, v Spodnji Prukli 425 pušk z opremo in pri-

bližno 11 do 12 tisoč nabojev, v Gosdorfu 301 puško z opremo in približno 32.000 nabojev, 210 ročnih granat in 84 žarnih nabojev, v Strassu 1 strojnico, 31 pušk, približno 2500 nabojev in 80 ročnih granat, v Arnožu 4 puške in v orožniškem okolišu Arnož 3 puške in 17 ročnih granat, skupaj tedaj 1 trojnico, 972 pušk, nad 60.000 nabojev, 247 ročnih granat in 84 žarnih nabojev.

Kardinal Bourne v Ljubljani.

Včera zvečer ob pol 8. uri se je a posebnim vlakom pripeljal v Ljubljano angleški kardinal Francis Bourne v spremstvu zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, banjaluskega škofa Jozefa Garića, ministra za bogočastje dr. Alaupovića, zagrebškega frančiškanskega provinciala Troha in profesorja bogoslovja iz Belgrada dr. Janjica. Na kolodvoru so pričakovali kardinala škof dr. Jeglič, predsednik deželne vlade dr. Brejc z vsemi člani vlade, poveljnik dravske divizije general Smiljanović, župan dr. Tavčar, odposlanstva kulturnih društev z zastavami in mnogo deklet v narodnih nošah. Pred kolodvorom je pričakovala kardinala nepregledna množica. Škof dr. Jeglič je pozdravil visokega gosta v latinskem jeziku v imenu katoliških Slovencev kot zastopnika sv. Stolice, čuvarice krščanske ljubezni in pravice. Predsednik deželne vlade dr. Brejc je v slovenskem jeziku izrazil veliko veselje Slovencev, da morejo na svojih tleh pozdraviti tako vzvišenega zastopnika Angleške, zmogovitega zaščitnika zatiranih narodov in zvestega prijatelja Jugoslovancev. Župan dr. Tavčar je v svojem pozdravu prosil, naj bi presvetli knez katoliške cerkve, zaščitnice ljubezni in pravice, zastavil svoj močilen vpliv, da pride slovenski narod do svojih pravic. Ko se je kardinal kratko zahvalil, je šel skozi špalir, ki so ga napravili Orli, Sokoli in dekleta v narodnih nošah, pred kolodvorsko poslopje, kjer ga je tisočglava množica burno pozdravljala. Vožnja kardinala v mesto se je razvila v pravi triumfalni pohod. Kardinal je izstopil v škofijski palači. Množica mu je tudi tu prirejala burne ovacije in ni prej odnehala, da se je kardinal pokazal na oknu in se ginjen zahvalil za tako lep sprejem. Ko je še minister dr. Alaupović z okna nagovoril občinstvo, se je množica med pevanjem narodnih himen mirno razšla. Povodom prihoda kardinala so vsa državna in mestna poslopja kakor tudi mnogo zasebnih okrašena z zastavami.

Danes zjutraj ob 8. uri je daroval kardinal v stolnici sv. mašo.

Dopoldne si je visoki gost ogledoval zavode v mestu. Obiskal je uršulinski samostan, saletzijski zavod na Rakovniku, Lichtenhurnov zavod in Marijani-

iče. Ob pol 11. dopoldne je visoki dostojanstvenik počastil s svojim obiskom Jugoslovansko tiskarno, kjer si je ogledal z zanimanjem njeno stavbo.

Od 12. do 1. popoldne je sprejemal duhovništvo in zastopnike društev in korporacij.

Danes ob 1. uri popoldne se je v škofijskem dvorcu vršil slavnostni obed, ki so se ga udeležili predsednik vlade dr. Brejc, poverjenik dr. Verstovšek, general Smiljanić, župan dr. Tavčar, generalni vikar Flis, prelat A. Kalan ter gospodje iz kardinalovega spremstva. Pri tej priliki je ljubljanski vladika pozdravil kardinala v napitnici, na katero je kardinal iskreno odgovoril.

Danes popoldne se odpelje v Št. Vid, da si ogleda zavode sv. Stanislava.

SLOVESEN POZDRAV V UNIONU.

Danes popoldne ob 5. uri se vrši v veliki dvorani Uniona slavnostni pozdrav visokega gosta, ki je počastil s svojim obiskom naše mesto.

Razpored bo sledeči:

Latinski pozdrav govori poverjenik za uk in bogočastje, dr. Karel Verstovšek.

Slovenski gospa županja Franja dr. Tavčarjeva.

Angleški boroveljski župnik-begunc Juri Trunk.

Nato poje »Glasbena Matica« več točk, večinoma slovenske, hrvatske in srbske narodne pesmi.

Vstop v dvorano je prost, le otrokom zabranjen. Udeleženci morajo biti deset minut pred 5. uro zbrani, ter se morajo pokoriti rediteljem. Rediteljstvo bodo oskrbovali Orli in Sokoli. Po sredi dvorane mora biti prosto, prvi sedeži ostati rezervirani. Od strani ženstva se želi narodna noša, katere ž njo razpolagajo.

Kardinal se odpelje iz škofijskega dvorca točno ob 5. uri popoldne v Union. Na poti do Uniona mu bo delala špalir šolska mladina.

Kardinal odpotuje iz Ljubljane okrog 10. ure zvečer.

Nemiri v Nemčiji.

LDU. Berlin, 10. marca. (WU.) Ob šestih zvečer se poroča: Vladne čete so zasedle Neukölln do okrožne železnice. Razoroževanje ima dober uspeh. Namerava se napad na Lichtenberg, vendar pa se čas napada ne more naznaniti.

LDU. Beuthen, 10. marca. (Dun. k. u.) Špartakovci so davi na mejni cesti naskočili stražo, vzeli stražecemu vojaku puško, ustrelili enega vojaka v glavo in ranili podčastnika v trebuh. Danes stavka, kakor v soboto, 25. rogov v gorenji Šleziji. Davi ob pol šestih je poljski oddelek 15 moč v nemški uniformi prekoračil suho mejo pri Laurahütte; ta oddelek pa so ujeli na Bienhofplatzu. Častnik je zasilil ujetje; nato so jih poslali preko meje nazaj. Pri spopadu in pri izpraznitvi Bienhofplatzu so novodošle nemške čete usmratile 5 Poljakov, 4 pa ranile.

Zalostni iredentisti radi Splita.

Trst in Gorica za nas že izgubljena?

LDU. Split, 10. marca. (DDU.) Urednik lista »Idea Nazionale« v Rimu je vprašal dr. Salvija, ki nastopa tam kot zastopnik mesta Splita, kakšen vtis je naredil nanj Orlandov govor. Salvi je odgovoril, da najslabši, ker se je italijanska vlada po

svojem ministrskem predsedniku še enkrat odrekla Splitu; to je za sedaj ena najhujših žrtev. Polagoma uvidevajo tudi zastopniki mukotrpne Dalmacije, da gube tla pod nogami. (Je-li sta Trst in Gorica res že izgubljena za nas?)

Laške laži o napadu na italijanski vlak.

Lahi so si izmislili zopet novo laž, s katero si hočejo pomagati v nepošteni propagandi za svoje krivične zahteve. »Agenzia Stefani« razširja po italijanskih časopisih vest, da so jugoslovanski vojaki napadli začetkom februarja t. l. na ljubljanski postaji vlak, v katerem so se vračali laški begunci v domovino; strgali in zažgali so baje italijanske zastave. V Ljubljani nihče ne ve ničesar o tem dogodku, ki se je pač porodil v bujni laški domišljiji, kateri nikdar ne zmanjka snovi za nove izmišljotine, da bi škodila ugledu Jugoslavije in posebno Slovenije. Urejene razmere na Slovenskem italijanskim hujskačem niso po volji, ker bi raje videli, da bi se ukoreninil tudi pri nas ruski boljševizem, kar bi seveda služilo njihovi propagandi proti Jugoslovanom, češ, da ti niso zreli za lastno državo. Italijani naj le pometajo pred svojim pragom in naj si raje uredijo svoje domače razmere, mesto da bi stikali po neredih v Jugoslaviji.

Orlando o laških aspiracijah.

Italijanski ministrski predsednik Orlando je skušal v svojem govoru v italijanskem parlamentu opravičiti krivične in imperialistične laške zahteve. Pravil je, da se ravna italijanska vlada po načelu, ki izključuje vsako zaslužnjevanje drugih narodov, vendar ga pa nadomešča z mednarodno dolžnostjo, po kateri naj se poveri narodu z večjo kulturo skrb za one narode, ki niso še popolnoma sposobni, da bi živeli v lastni neodvisni državi. Ta skrb za kulturno nižje stoječe narode (Jugoslovane!) je poverjena Italiji po zvezi narodov. Italijani zahtevajo združitev vseh pokrajin in narodov slavne laške tradicije. V zavijanju dejstev so Italijani pač mojstri. S sofistčnimi frazami, katere nasprotujejo vsaki logiki, hočejo zakriti in ozaljšati svoje nesramne nakane proti Jugoslovanom, katere imajo za kake afriške divjake, mesto da bi raje skrbeli za svoje Kalabreze, o katerih je znano, da ne zna več ko 50 odstotkov ne pisati ne čitati. To bi bila lepa zveza narodov, ki bi odobraval podjarmljenje enega naroda po drugem po starem pangermanskem sistemu. Zveza narodov je Wilsonova ideja in ni dvoma, da pridejo v njej tudi Wilsonova načela o samoodločbi narodov do veljave.

Ententa in Nemčija.

LDU. Berlin, 10. marca. Wolfsof urad poroča: Maršal Foch je naznanil nemški komisiji za premirje v Spaaji, da se bodo sešli zastopniki alijiranih vlad dne 13. t. m. z nemškimi zastopniki v Bruslju, da jim prinese odločitev glede nemškega trgovskega brodovja in glede oskrbe Nemčije živili in da uredi vprašanja, ki so s tem v zvezi. Nemška delegacija bo v torek zvečer odpotovala v Bruselj.

Vsled pomanjkanja stavkajo.

LDU. Neunkirchen, 10. marca. (Dun. kor. ur.) Danes dopoldne so bili tukaj nemiri. Plenili so po trgovinah. Prebivalstvo se je zbralo na Glavnem trgu in je razburjeno zahtevalo sladkorja; tej želji se ni moglo ustreči, ker ni bilo dosti zaloge. Poverjeniki delavstva so z intervencijo okrog glavarstva preiskali več trgovin. Dobljene zaloge sladkorja so takoj razdelili prebivalstvu. Ker pa ta količina ni zadostovala, je vlomila množica v več trgovin in jih popolnoma izropala.

Kongres zveze narodov.

LDU. Bern, 10. marca. (DKU) Mednarodni kongres zveze narodov je nadaljeval svoje delo v plenarnih sejah. Gospa Snowden (Angleško) je pozdravila resolucijo, ki prosi zavezniške vlade, naj bi na korist človeštva in da obvaruje Evropo anarhije, odpravili blokado proti centralnim silam. K tej resoluciji je dobil narodni svetnik Widner besedo. Apeliral je na nevtralce, naj oddajo kolikor največ živil in potrebščin blokiranim deželam. Resolucijo so sprejeli soglasno.

Iz neodrešene Jugoslavije.

NEČLOVESKA OBSODBA.

Družina Štimberger v Gor. Branici na Vipavskem je imela za časa umika avstro-ogrske armade dve strojni puški in nekaj municije doma. Pred prihodom Italijanov so pa vse skupaj vrgli v gozd. Ko so Italijani pobirali po hišah orožje, so jim Štimbergovi povedali, da so orožje imeli, a da so ga vrgli proč. Pokazali so jim tudi kam. Italijani so nato aretirali najprej hčerko Amalijo Štimberger, potem sinova Antona in Jožefa. Posredovat sta šla tamešnji župnik in župan, pa sta bila oba zaprta. Čez nekaj so župnika in župana izpustili, Antona, Jožefa in Amalijo Štimberger pa obsodili na 15 let ječe.

NOVE ARETACIJE V AJDOVŠČINI.

V Ajdovščini so zaprli veletržca Franca Repiča, trgovca Antona Križaja, trgovca Pavla Kunstka in nadučitelja Kavsa. Najstrožje obsodbe je vredno obnašanje šušteršičijanskega župnika Kmeta, ki veliko občuje z italijanskim generalom Del Pra in še celo s prižnice agitira za Italijane. Narod bo o pravem času obračunal s to izdajico.

PO GERMANSKO.

Prebivalstvo v Mirnu pri Gorici mora pozdravljati laške častnike. Anton Pahor iz Mirna je bil več časa zaprt, ker se ni odkrival laškim oficirjem.

NAŠI FANTJE IN KARABINERJI.

Na pustni torek je bila na Rakeku št. 23 pustna zabava domačih fantov in deklet. Medtem so prišli tudi Italijani, ki so pričeli vzklikati Italiji, nakar je fant-domačin zavpil: »Živijo Jugoslavijci!« Karabinerji so zato vse fante in dekleta vrgli iz hiše, postavili so se nekateri teh kulturnoscev na vrata in vsakega mimoidočega fanta ali pa dekleta oklofutali in obrčali.

Iz pokrajine.

kr Družba sv. Mohorja. »Kdaj namezavate vendar že enkrat poslati družbene knjige? Ljudje so že silno nestrpni in dolže poverjenike malomarnosti.« Takšni dopisi nam prihajajo neprenehoma navzlic našim podanim pojasnilom v »Slovencu«. Iznova poročamo, da so knjige za odposiljatev vse pripravljene, da pošiljamo po letošnjem redu kolikor le pošta sprejme. Prometne ovire so velikanske. Kakor znano nam je ostala z Jugoslavijo edina zveza po železnici čez Gradec. Vse druge zveze so pretrgane. Po železnici knjig ne moremo pošiljati, kakor v normalnih časih. Na razpolago nam je le še pošta. Pošta pa sprejme na dan samo 25 zavojev knjig, t. j. daril za 750 članov. Na Štajersko moramo odposlati še 400 zavojev in potem se pa začne odposiljanje za ljubljansko škofijo. Članarina in vsak denar za družbo naj se pri sedanjih razmerah pošilja s pripombo »za družbo sv. Mohorja« Ljubljanski Kreditni banki v Ljubljani, s katero poslujemo po njeni celovski podružnici. Obrok za nabiranje udov je isti kakor druga leta. Oglasi naj se pošiljajo Družbi.

kr Vlak na tržiški progi. »Večerni list« je priobčil že dva glasova iz tržiškega kota glede zadnjega vlaka, ki odhaja iz Kranja v Tržič okrog pol 9. ure zvečer. Čujejo, da se je obrnil občinski zastop trgatja na železniško ravnatelstvo, naj bi zadnji vlak odšel takoj po dohodu ljubljanskega ob 8. zvečer, da ne bi bilo treba čakati potnikom več nego pol ure v temnih železniških vozovih. To čakanje ne more biti ne v korist potnikov in tudi ne železniške uprave. Zato naj se čujejo in upoštevajo želje potujočega občinstva.

kr Pozor pred ukradenim denarjem! Dne 26. svečana t. l. je bilo vzeti posestnici Alojziji Tomažin na Selih, obč. Raka, 2710 K denarja. Bankovci so bili žigosani s občinskim pečatom obč. Raka ter imajo

štev. 390. Eden bankovec za 1000 K, 16 po 100 K, 2 po 50 K in 1 za 10 kron. Prosi se, kdor bi kje tak denar menjal, naj se naznani orožnikom, oziroma zgoraj podpisani posestniki. Zato dobi dotični 500 K nagrade.

kr Osrednje društvo poštinih adjunktov, oficiantov in aspirantov za Slovenijo v Ljubljani je sklicalo dne 9. marca 1919 sestanek, na katerega so bili vabljeni zastopniki vseh poštinih uradniških organizacij (razen društva maturantov). Odzvali so se vabilu člani društva pragmatičnih poštinih uradnikov, zastopniki društev uradnikov poštne uprave, to so nadpoštariji, poštarji in poštni odpravniki ter poštni adjunkti, oficianti in aspiranti. Namen sestanka je bil razgovor in predprava za združitev imenovanih kategorij v skupno društvo. Dosegel se je popoln sporazum posameznih skupin. Sprejeta je bila obširna spomenica, ki zahteva enotno uređitev poštne uradniškega vprašanja in katero zahteva združenje pošte in telegrafa v Belgradu do 15. marca 1919 v svrhu neposredne izročitve ministrstvu pošte in telegrafa v Belgradu. Zastopniki posameznih skupin so prevzeli nalogo, poročati o tem razgovoru in sklepu svojim društvom, katere skličejo v prihodnjih dneh izredne občne zbere ter se definitivno in končno veljavno izjavijo in oprimejo tega že tako dolgo pričakovanega zedinjenja. Nato se v kratkem dovrše predprave za veliko skupščino oziroma ustanovni občni zbor novega velepomembnega društva. Led je prebit, prepad premosten! Na delo, za skupni stanovski blagor!

kr Razpis. Pri gozdarskem oddelku deželne vlade za Slovenijo (poverjeništvu za kmetijstvo) v Ljubljani je namestiti začasno pisarniškega slugo. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z rojstnim listom, z dokazili pripadnosti h kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev in doseďanjem službovanju ter zdravniškim izprijemom o sposobnosti za izvrševanje službe je vložiti do 17. marca 1919. Vojni invalidi — sposobni za službo — imajo prednost v smislu naredbe deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 23. novembra 1918, št. 115.

kr Vpokojevcem državne železnice. ki pokojnin iz penzijskega in provizijskega zaklada bivših avstrijskih državnih železnic še niso dobili od ravnateljstva za progo državno-železniške družbe na Dunaju, kateremu je bilo poverjeno likvidovanje in nakazovanje teh preskrbin potom bivše c. kr. poštne hranilnice in kjer jih je podpisano ravnateljstvo opelovano urgiralo. bo odslej izplačevalo ravnateljstvo železnice kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani to pokojnino od 10. marca 1919 naprej po tukajšnji poštini hranilnici, ker je pokrajinska vlada sedaj dovolila za ta ukren potrebni kredit.

kr Konj se je splašil. Danes ob 1/4 na 1. uro se je splašil na Erjavčevi cesti v kočijo vprežen konj, zavil je enkrat na eno, drugič na drugo stran in butnil v visoko žično ograjo vrta, zlomil ojnice, se napol izpregel, kočijaža pa je skoraj vrglo na plot. Možu se ni zgodilo hudega, razen če je malo pobit, konj pa je dvigal levo spred-

njo nogo, češ, da ga boli. Dobro, da hujše nesreče ni bilo.

kr Kočevski Slovenci si v kratkem postavijo svoj Narodni dom z veliko restavracijo, hotelom, družabnimi in drštvenimi prostori za vse kočevsko slovenstvo na zemljišču, ki ga je velikodušno v ta namen dal na razpolago g. Kajfež.

kr Dalmatinski deželni odbor pod kontrolo. Italijanska okupacijska oblast je postavila dalmatinskemu deželnemu odboru v Zadru kontrolorja v osebi zadrškega okrajnega glavarja Simonellija. Le-ta se je 27. februarja predstavil deželnemu glavarju dr. Ivčeviću, ki je protestiral proti temu, da bi se kontrola vršila tudi nad posli, ki tičejo nezasedenega ozemlja. Ugovor so vzeli na zapisnik, a Simonelli je takoj nastopil službo. Ob ugovoru bo odločila okupacijska oblast.

kr Izumiranje Bosne v vojni. Začasa vojne je padalo število prebivalstva v Bosni-Hercegovini naslednje: Leta 1913. se je rodilo 82.333 živih otrok, umrlo je 54.473 oseb, tako da je znašal prirastek to leto 27.860 duš; l. 1914. je znašal prirastek še 24.938 duš; l. 1915. se je znižalo število prebivalstva za 5100 duš, l. 1916. za 17.796, l. 1917. pa za 13.383 duš. V primeri z letom 1913. je torej znašal primanjkljaj l. 1914. 2872 duši, 1915. leta 32.960, 1916. leta 45.656 in 1917. leta 41.243 duš, skupaj 122.731 duš. Temu treba prišteti še primanjkljaj leta 1918. v približnem številu 30.000 duš, tako da je Bosna-Hercegovina začasa vojne osiromašila za nad 150.000 duš. Koliko je pa še tisočev neznanih bosenskih grobov in kosti raztresenih po bivših bojiščih, vé za enkrat le Bog.

kr Liška železnica. Z ozirom na naredbo prometnega ministra, da se morajo gradbena dela na liški železnici takoj ustaviti in sestaviti popis vsega materiala, priobčuje dr. M. Miškulin v zagrebškem »Novem Vrijemenu« članek, v katerem opisuje žalostno zgodovino te železnice. Madjari so se upirali tej železnici, dokler so se mogli, končno so zmagali vojaški oziri. Delo je dobila v roke židovska madjarska klika za 97 1/2 milijona kron. Nodelalo se je tako — kriva je seveda tudi vojna —, da stane danes železnica že 165 milijonov kron, a še vedno ni dovršena in protivrednost izvršene proge znaša komaj tretjino te silne vsote. Za nadaljna zaključna dela je treba še 50 milijonov kron. Sedaj, ko je liško prebivalstvo, čegar življenjski interesi so odvisni od te železnice, upalo, da se pod lastno, svobodno vlado železnica končno hitro dogradi, je minister odredil, da se gradba ustavi. To je prebivalstvu najhujši udarec, ki utegne imeti slabe posledice.

Poizvedovalnica. Mlekarska zveza v Ljubljani iz trgovskih odnošajev nujno rabi ime in naslov kolodvorskega častnika v Sežani v začetku novembra 1918, jednako tudi ime poslujočega člana narodnega sveta stotam. Komur je eno ali drugo ime znano, naj blagovoli to naznaniti Mlekarski zvezi v Ljubljani. Prvi naznanilec se primerno nagradi.

kr Bakar kot nova jugoslovanska luka. »Riječ SHS« prinaša članek, v kate-

rem se zavzema za izpeljavo železnice do morskega obrežja v Bakru in za izgradbo bakarske luke v veliko moderno pristanišče. Potrebo utemeljuje s tem, da Reka sama ne bo zadostovala potrebam, a razširiti reške luke ni več mogoče, ker bi dospeli preveč v območje burje in široka. V Bakru pa ni burje niti za zdravilo in jugozapadna obal je v dolžini 3 km primeren za pristaniške naprave.

kr Za izpopolnitev plovbe po Donavi. V Beograd so dospeli zastopniki konzorcija, ki namerava Donavo do Beograda tako poglobiti, da bodo mogle pluti po njej tudi velike pomorske ladje.

kr 700 vagonov semen za Kraljevino SHS je poslala Amerika.

kr Šolo za ladijske strojnike namerava prometno ministrstvo otvoriti v Splitu.

kr Štrajk v Zagrebu se razširi. Kakor poročajo zagrebški listi, se namerava pridružiti poleg trgovskih nameščencev in zasebnih uradnikov štrajku bančnih uradnikov tudi mestno uradništvo.

Iz Ljubljane.

1 Glasbena Matica. Vse pevke in pevce, ki so pred ameriško misijo v Narodnem Domu ali pri koncertu na čast srbskim častnikom peli, odbor tem potom nujno prosi, da sigurno v enaki opravi (če mogoče pevke v narodnih nošah) pridejo danes v torek ob pol 5. uri v stranske prostore Unionske dvorane, da s pesmijo poštastimo visokega gosta, velikega prijatelja Jugoslovancev, angleškega kardinala Bourneja.

1 Koncert Cirile Medvedove, ki se je imel vršiti 10. t. m., se preloži radi slovesnega sprejema kardinala Bourneja na ponedeljek, dne 17. t. m. Vstopnice veljajo za prihodnji koncert.

1 Repertoar narodnega gledališča. Dramsko gledališče. V torek, 11. t. m., ob pol 8. uri zvečer H. Ibsena »Strahovi« za abonement A. — V sredo, 12. t. m., ob pol 8. uri zvečer »... ulica št. 15«, uradniško predstava izven abonementa. — V četrtek, 13. t. m., H. Ibsena »Strahovi« za abonement C. — Operno gledališče. V torek, 11. t. m., ob pol 8. uri zvečer »Boheme« za abonement B. — V sredo, 12. t. m., ob pol 3. uri popoldne »Mamselle Nitouche« izven abonementa za p. n. občinstvo iz dežele. — V četrtek, 13. t. m., ob pol 8. uri zvečer »Boheme« za abonement A.

1 Društvo zasebnih uradnikov in uradnic, in sicer skupina uradnikov industrije, obrti in trgovine vabi vse člane in članice te skupine na sestanek, ki se vrši v sredo 12. marca ob pol 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Ker se bo na tem sestanku razpravljalo o dveh zelo važnih in nujnih zadevah, prosi odbor vse člane in članice, da se tega sestanka zanesljivo polnoštevilno udeležijo.

1 Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani bo imela v sredo dne 12. t. m. ob 7. uri zvečer v zadrugni pisarni Sv. Petra cesta št. 5 izredno zborovanje ter v skladu s tem vabi vse gosp. člane k obilni udeležbi.

Vozni red.

Proga Kranjska gora-Jesenice. Odhodi iz Kranjske gore: 8.42 dop., 5.57 pop.; prihodi v Jesenice: 9.20 dop., 7.35 pop. Odhodi iz Jesenic: 10.30 dop., 10.05 pop.; prihodi v Kranjsko goro: 11.12 dop., 11.47 popoldne.

Proga Jesenice-Bistrica Boh. jezero. Odhodi iz Jesenic: 10.31 dop., 10.10 pop.; prihodi v Bistrico Boh. jezero 11.34 dop., 11.09 pop. Odhodi iz Bistrice Boh. jezero: 8.06 dop., 6.36 pop.; prihodi v Jesenice 9.15 dop., 7.45 pop.

Proga Jesenice-Ljubljana gl. kol. Odhodi iz Jesenic: 5.19 dop., 10.20 dop., 8.22 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 7.36 dp., 12.40 pop., 10.46 pop. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.: 6.57 dop., 11.54 dop., 6.45 pop.; prihodi v Jesenice: 9.30 dop., 2.31 pop., 9.18 pop.

Proga Kranj-Tržič. Odhodi iz Kranja: 8.15 dop., 1.05 pop., 8.25 pop.; prihodi v Tržič: 9.12 dop., 1.59 pop., 9.19 pop. Odhodi iz Tržiča: 5.31 dop., 9.30 dop., 6.30 pop.; prihodi v Kranj: 6.18 dop., 10.16 dop., 7.19 pop.

Proga Ljubljana drž. kol. - Kamnik. Odhodi iz Ljubljane drž. kol.: 7.48 dop., 3.10 pop., 7.30 pop.; prihodi v Kamnik: 9.02 dop., 4.34 pop., 8.45 pop. Odhodi iz Kamnika: 5.28 dop., 12.— op., 5.10 pop.; prihodi v Ljubljano drž. kol.: 6.44 dop., 1.1 pop., 6.26 pop.

Proga Ljubljana gl. kol.-Novo mesto-Karlovce in Kočevje. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.: 8.00 dop., 2.36 pop., v Karlovce in Kočevje, 7.04 pop., v Kočevje, 11.40 pop. v Karlovce; prihodi v Novo mesto: 10.55 dop., 5.52 pop., 2.33 pop.; prihodi v Karlovce: 2.55 pop., 8.59 pop., 7.30 dop. Odhodi iz Karlovca: 2.07 dop., 9.30 dop., 2.20 pop.; odhodi iz Novega mesta: 6.03 dop., 1.21 pop., 6.02 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 8.59 dop., 4.30 pop., 9.03 pop. Prihodi v Kočevje: 11.11 dop., 5.46 pop., 10.16 pop.; odhodi iz Kočevja: 5.50 dop., 1.16 pop., 5.46 pop. Na delni progi Trebnje-Nov. mesto 7.16 dop., odhod iz Nov. mesta 9.16 dop. in prihod v Trebnje ob 9.50 pop.

Proga Trebnje-Št. Janž na Dol. Odhodi iz Trebnjega: 10.30 dop. in 6.57 pop.; prihodi v Št. Janž na Dol.: 11.28 dop. in 7.58 pop. Odhodi iz Št. Janža na Dol.: ob 5.28 dop. in 3.45 pop.; prihodi v Trebnje: 6.32 dop. in 5.05 pop.

Proga Novo mesto-Straža Toplice. Odhodi iz Novega mesta: 5.00 dop., 11.12 dop., 4.00 pop. in 6.10 pop.; prihodi v Stražo-Toplice: 5.18 dop., 11.30 dop., 4.18 pop. in 6.28 pop. Odhodi iz Straže Toplice: 5.27 dop., 11.52 dop., 5.20 pop. in 6.42 pop. Prihodi v Novo mesto: 5.45 dop., 12.10 pop. in 5.38 pop. ter 7.00 pop.

Proga Spodnji Dravograd-Velenje-Celje. Odhodi iz Spodnjega Dravograda ob 8. uri 41 minut dop. in 5. uri 23 minut pop.; prihodi v Velenje ob 11. uri 48 minut dop. in 7. uri zvečer; odhodi iz Velenja ob 5. uri 39 minut dop. in 7. uri 10 minut pop.; prihodi v Celje ob 6. uri 58 minut dop. in 9. uri 15 minut ponoči; odhodi iz Celja ob 7. uri 44 minut dop. in 1. uri 50 minut pop.; prihodi v Velenje ob 9. uri 13 minut dop. in 4. uri 22 minut pop.; odhod iz Velenja

ob 9. uri 43 minut dop. in 4. uri 44 minut pop.; prihodi v Spodnji Dravograd ob 11. uri 20 min. dop. in 7. uri 56 minut zvečer.

Širite „Večerni list“

Politična kronika.

1. Protestni shod v Mokronogu dne 16. tega meseca popoldne ob pol 3. uri bo v Mokronogu na Dolenjskem velik protestni shod proti zasedbi našega ozemlja od strani Lahov, Dolenjci, pridimo na ta važen shod v velikanskem številu in pokazimo pred vsem svetom, da se dobro zavedamo, kaj nam je naša Gorica, Trst in morje. Zato vsi na shod.

2. O pariški konferenci piše belgrajška »Pravda«: »Temps« ima prav, ko očita pariški konferenci, da se na njej ne dela, marveč razpravlja. A zakaj se tu toliko razpravlja? Zato, ker so zahteve Rumunov in Italijanov tako zelo pokvarile dobro voljo in soglasje med zavezniki, da je, kakor se nam zdi, cela konferenca v stalnem beganju. Ako bi imeli vsi zavezniki samo postene namene in pravične zahteve, potem danes ne bi imeli prilike, da primerjamo pariško konferenco s kakim dunajskim ali berlinskim kongresom. A obnašanje Italije in Rumunije naravnost izziva take spomine in ustvarja bojazen, da si bodo Nemci prej opomogli, nego bodo zavezniki končali razprave o raznih nasilniških zahtevah. Pa še nekaj drugega. Ali se bo pariška konferenca razšla tako, da bodo vsi zadovoljni? Ne kaže. In to je tisto najhuje, ki bo pustilo široko odprta vrata za nove prepire med narodi.

3. Hidrotehnični urad za celokupno kraljestvo SHS ustanavljajo na poljedelskem ministrstvu v Beogradu. Za načelnika bo imenovan francoski strokovnjak.

4. Nemško uradništvo v Bosni. O tem piše sarajevski »Jugoslov. List«: Začasa avstrijske vlade je bilo v Bosni-Hercegovini med 2 milijoni prebivalstva 22.000 Nemcev. Vendar je imelo glavno mesto in vsa večja mesta v deželi očitno nemško obeležje. To pa zato, ker so bili Nemci večinoma uradniki, in to uradniki na odločilnih mestih, ki so imeli vso moč v rokah. Tako je bilo v politični konceptni službi 100 Hrvatov in Srbov ter 40 Nemcev, a to na merodajnih mestih. Na policijskem ravnateljstvu je sedelo 9 Nemcev, večinoma konceptnih uradnikov. Na finančnem oddelku je bila tretjina Nemcev — zopet na odločilnih mestih, dočim so bili domačini le v manipulativni službi. V ostalih panogah bosensko-hercegovske uprave je bilo razmerje med domačim in nemškim uradništvom naslednje: v stavbeni stroki 45 domačinov, 52 Nemcev, v rudarski stroki 10 domačinov, 38 Nemcev, zdravstvo 58 domačinov, 40 Nemcev, gozdarstvo 127 domačinov, 74 Nemcev, gošpodarstvo 36 domačinov, 43 Nemcev, med obrtnimi uradniki 10 domačinov, 6 Nemcev. Na bosensko-hercegovskih železnicah je vsega 1705 srbo-hrvatskih nameščencev in 476 Nemcev; a med doma-

ani je 1363 slug in 205 poduradnikov in aspirantov. Vsa višja in odločilna mesta so zopet v rokah Nemcev. Vsega skupaj je bilo v Bosni-Hercegovini okroglo 15.000 uradnikov in nameščencev, med temi 1500 Nemcev, torej 10 odstotkov, a ti na takih mestih, da so odtetali vse druge ter so imeli vlado in upravo v resnici sami v rokah.

p. Dijaško zastopstvo v vseučiliški pravi na Dunaju. Rektor dunajske univerze prof. dr. Becker je te dni objavil razglas, da bo senat v novembru pritegnil v vseučiliško upravo tudi zastopnike dijaštva; le ti bodo imeli besedo posebno pri ustanovah za dobrobit dijaštva in v disciplinarnih stvareh. Del dijaštva s tem ni zadovoljen in zahteva, naj se ustanovi splošen vseučiliški odbor s proporcionalnim zastopstvom, ki naj upravlja dijaške gospodarske ustanove, vpliva na podeljevanje stipendij, se peča s posredovanjem mest za dijaško delo in podobno; besedo pa imej tudi pri reševanju pritožb, kadar gre za učitelje in ne za raziskovalce. Nemško-nacionalno dijaštvo je proti tem zahtevam.

Po svetu.

s Nemško krvoprelitje v Taminu. Zdaj je uradno objavljeno število žrtev, ki so jih povzročili leta 1914. Nemci v Taminu. Na trgu je bilo usmrčenih 225 oseb, v rebrro je bilo vrženih 40 oseb, od zadobljenih ran je umrlo 10 oseb, a ranjenih je bilo 77 oseb. Lahko ranjenih je bilo 56, a naša drugačen način usmrčenih 49, ranjenih 10 oseb. Od nasledkov tega dogodka je umrlo 22 oseb.

s Tragično kolcanje. V Barceloni je neko ženo pogosto mučilo hudo kolcanje. Poskusila je ustaviti kolcanje s sladkorno vodo in z drugimi pripomočki, a ni uspelo. No, neka soseda ji je priskočila v pomoč s tem, da ji je pripovedovala strahote. To je res pomagalo. Kadar je čula, da soseda trpi vsled kolcanja, je vedno prišla s kako izmišljeno strahoto na dan in jo ozdravila. To so je ponavljalo dolgo časa in soseda ni več vedela, kaj naj si izmisli in zato ni deloval več. Ko so bili zadnje dni nemiri v Barceloni, je priletela soseda, potolkla na vrata in dejala: »Varujte se, bežite na ono stran hiše — z ulice bodo streljali.« No, žena pa se je mirno nasmejala: »Hvala, a zdaj me ne mori kolcanje.«

s Redek gledališki uspeh. Že dolgo ni bilo tako popolnega uspeha na gledališkem odru, ko pri nedavni premijeri Rivoire-ove enodejanke v stihih »Faunov posmeh«. Vsi pariški časopisi hvalijo izbrano fineso, toplino verzov in iskrenost tega umotvora, nenavaden začetek, razvoj in konec. Delo je zelo enostavno. Štirje obrazi v parku in dva fauna; eden faun je kamnit, drugi je živ; to so osebe igre, ki odigrajo pred občinstvom ta fin umotvor, ki se zelo razlikuje od današnjih lahkinih iger.

s Krvavi izgredi žena v Kečkemetu. Iz Kečkemeta javljajo dne 4. marca: Ker so ustavljene podpore za brezposelne in

posebno vojne podpore, je prišlo med žunami do pravcate vstaje. Ko je župan izjavil, da ne more dalje izplačevati podpore, so hotele ženske naskočiti mestno svetovalnico. Redarstvo je posredovalo na ta način, da je prišlo do krvavih prizorov.

s Plemenita vdova. Vdova po Octavu Mirbeau (avtorje »Dnevnika neke sobarice« itd.), je prodala zbirko slik pokojnega moža za 400.000 frankov, s katero vsoto bo uredila svojo hišo in vilo, da bodo v nji brezplačno stanovali siromašni književniki in umetniki.

s Romanopisec je umrl od lakote. Znani ruski romanopisec socialnih romanov Danilevski je umrl v Petrogradu — od lakote.

s Zabranjeno izseljevanje v Ameriko. »Corriere« piše mnogo dolgih člankov, v katerih hoče dokazati s pomočjo števil, da ima Amerika od laškega izseljevanja samo korist. Baje se namerava izseljevanje v Ameriko za dobo dveh let zabraniti. To bo tudi za nas važno.

s V vojni je padlo nad 7 milijonov ljudi. Vojne izgube vseh narodov znašajo 7 milijonov in 354 tisoč mož. To so samo možje, ki so padli v bojih, ali so umrli pozneje od ran. Rusija ima 1 milijon 700 tisoč mrtvih, Nemčija 1 milijon 600 tisoč, Francija 1 milijon 305 tisoč, Avstro-Ogrska 800.000, Anglija 760.000, Italija 460.000, Turčija 250.000, Belgija 102.000, Srbija in Črna gora 100.000, Zedinjene države 30.000. Onega dne, ko je bilo sklenjeno premirje, so imele Zedinjene države v Evropi 2 milijona in pol vojakov.

s V Pragi. Znani publicist Reda Róda pripoveduje sledeče šaljive, za Čehe pa laskave stvari. Potovanje iz Monakovega v Prago — in povem že naprej — notri v Slovačijo je bilo prav prijetno. Sedeli smo v snažnih, z blazinami opremljenih, svetlih, nekoliko preveč kurjenih, le malo zasadenih vagonih. Stekla na oknih so bila cela. Prišli smo v Prago natančno po voznem redu, kar se nam zdi v današnjih razburkanih časih skoro vsiljivo. Na carinski meji je šlo vse hitro in gladko. Nismo se mogli načuditi. Ali smo se zato borili štiri leta in pol, da sedaj potujemo tako udobno? Kot nekdanji avstrijski podanik zahtevam na železnici blato, mraz in zamudo, na to sem navajen, to mi gre po vsej naravni pravici. Šele v Pragi sem deloma prišel do svojih pravic, da so me namreč oblasti mučile. Že ob prihodu me je sprejela ob vozu močna straža in nas je peljala — mojo ženo, hčerko in mene — na kolodvorsko poveljstvo. V veži gostilne so priskočili k meni častnik v tuji uniformi, češki častnik in češki narednik. Rekli so, da so vojaška policija. Moja žena pravi po rusko: »Ali smo Vam sumljivi? Gospod je pisatelj iz Monakovega, jaz sem njegova žena!« Tuji častnik je pogledal potne liste, se poklonil in rekel: »Prav. Samo kovčegov Vam za enkrat še ne moremo izročiti.« Obrnil sem se na onega moža, ki ga edinega v Pragi poznam, na Jaroslava Kvapila, ravnatelja češkega narodnega gledališča. Obljubil je, da mi pomaga. On je posebež, original, edini Evropejec, ki zmerom drži to, kar je obljubil. Par ur pozneje smo imeli celo svojo

prtljago. Pripeljal sem jo polnoštevilno, šest kovčegov, tudi v Slovačijo. Pa tako smo sami prej Čehi razkričali. To je bilo lepo maščevanje. Ni manjkalo nobenega listka, nobene slamice. Čudna prikazen, pribiti moramo to. — Ta sodba Rodarode je tem več vredna, ker je bil on med najzagrizenejšimi nasprotniki Slovanov. Kdo se ne spominja njegovih sarkastičnih popisov o Slovanih, njegovega sicer v humor odetega, a zato tem hujšega zbadanja? Sedaj je uvidel sam, da je resnica čisto drugačna nego si jo je on predstavljal. In vkljub vsemu je lepo, da to prizna. Saj bi bil lahko zamolčal in nič pisal.

s Diplomacija. Jean Pierre piše v »L'Illustration« v mirovnem posvetu, in med ostalim pravi, da si zaman razbija glavo, kaj se je prav za prav spremenilo v ti vojski. Stranke, časopisi, izprehajalci, žene, vse je tako kot poprej. No, najbolj podobni svojim prednikom pa so diplomati, ki se niti tega niso trudili, da bi našli par novih imen, ampak so ostali doslovno oni kot poprej. Oni izrečejo kako resnico samo tedaj, če vedo, da je nihče ne sliši. Tako je nekega dne dejal eden najznamenitejših v šoli: »Vojskovali smo se zato, da ne bi bilo več vojske, a zdaj delamo za mir tako, kako ne bi bilo več miru.« — In vendar — pravi Jean Pierre — ne bi trebalo drugega, da eden začne govoriti iskreno, samo malo poguma je treba. Dva poklopa in dva komplimenta manj in par odkritih besed več, pa bi bilo kaj dobrega...

s Jezik na mirovni konferenci. Zdi se, da je pri mirovni konferenci padel z one višine, na kateri se je nahajal. Za to so mnogi razlogi, a glavni je ta, ker ga mnogi prisotni, in med njimi je tudi Wilson, ne unejo. Od tega jezičnega meteža so nastale mnoge nesporazumnosti in anekdote. Tako je z besedo »league« (zveza), ki so jo Francozi preveli v »lige« (liga), ki pa nekaterim tudi ne ugaia zaradi svojega zgodovinsko antipatičnega pomena. Tako je tudi z besedo »convenant«, medtem ko so Francozi uporabili besedo »pacte«. Razprave so važne, ker se govori o pravnih pomenih besed, a ravno zato zelo zanimive, ker nam karakterizirajo prosvet. Če bi bilo kaj pametnejšega, govorili bi o pomembnejšem in ne o tem, o čemer govorijo.

s Nov način propagande so začeli boljševiki na Angleškem. Ruski violinski virtuos je imel v neki koncertni dvorani v Londonu koncert in je s svojim umetniškim proizvajanjem kmalu pridobil naklonjenost občinstva; oboževali so ga. Igral je ravno Wieniavsky — pozornost poslušalcev je bila silno napeta... Naenkrat pa je bila čarobnost pri koncu... Divje je plesal lok... Strune so pele čudovito. Kaj se je umetniku pripetilo?... Ta je prenehal igrati in nagovoril prestrašene poslušalce tako-le: »Dame in gospodje! Pravkar ste slišali melodijo neke ruske revolucionarne himne. Igral sem jo sam, ker sem boljševik. Vi ne veste, kaj je to boljševizem, vi ne poznate njegovega blagoslova...« Občinstvo je planilo s sedežev, žvižgalo in kričalo. Umetnik pa je nadaljeval svoj govor, kot bi ne bil slišal

sgovora. Slavlil je Trockega, Lenina in njih ideje. Koncert je končal z velikim škandalom, policija je morala poseči vmes. Preiskava je dognala, da je poskušal virtuos tudi v drugih mestih s propagando. Spočetka Angleži tega niso imeli za resno. Umetnik, nenavaden človek je, se mu mora pač odpustiti take malenkosti, je menil flegmatičen Anglež. Angleška policija pa ni bila povsem tega mnenja. Izgnala ga je iz države.

s **Mož se je spremenil v ženo.** Marsikom se zdi neverjetno, da bi se mogel mož na stara leta spremeniti v ženo. To pa niso samo zlagane pripovedi, ampak gola resnica. Zdravniška znanost je odkrila več takih slučajev. Ti pojavi so tudi pri perućini zelo pogosti, da se petelin spremeni v kokoš in obratno. Tudi so našli več kozlov, ki so dajali mleko in na drugi strani kože z rogovi in brado. Tudi košute z jelenovimi rogovi so že našli tu pa tam. Med ljudmi se ta pojav opazuje bolj po redko. Dr. Alberti je opisal 20letno deklco, ki je izgubila svoje ženske znake in dobila brke, glas ji je postal moški. Neki monakovski zdravnik opisuje zdaj 35letnega moža, ki ima že 9 otrok in se je preobrazil v žensko. Ta premena pride od notranje premene človeškega organizma. Človek ima v svoji notranjosti oboje spolne žleze. Z operacijo se ta premena lahko popravi tako, da dobi človek zopet svoj prejšnji spol.

s **Turški grobari** se imenuje serija člankov, ki jih piše v »Journalu« Andre Tudesq. Začenja z životopisom interesantnega Enver paše, ki je bil sin ženske, ki se je bavila v svoji mladosti s čudnim opravičjem umivanja mrtvecev. Pa je bil še leta 1908 siromašni poročnik neke v izgubljeni makedonski garniziji. Šele pozneje je splaval na površino. Prišla je libijska in balkanska vojska, ki je pa »Napoleončič« ni znal dobro izrabiti, razen zasedbe Odrina s pomočjo bratskega klanja med Srbi in Bolgari. Ta zmaga mu je pripomogla do naslova »heroj«. V ti dobi si je paša utrdil temelje sreče in se oženil z neko turško princezino, ki pa je dobila kot dodatek k lepoti še veliko bogastvo in pa sultanovo sorodstvo. Prišla je evropska vojska. Zviti baron Wegenheim, nemški poslanik, je podžigal pašo: »Poskusi, poskusi, Mohamed V. je stari norec; poskušaj!« Poskusil je in spravi Turčijo v vojsko. Tako je za časa vojske postal gospodar v Carigradu on. Enver je izbral položaj, da je postal bogat. Državna blagajna je postala njegova, tajni fond, ki jih je Nemčija sipala v Turčijo, so šli v njegov žep. Leta 1914. so cenili njegovo premoženje na 40 milijonov. Po razsulu je nova vlada seštelala 320 nepremičnin njegovega premoženja. Turška je bila postala njegova privatna lastnina. Tudesq je videl na nekih nemških vagonih za Turčijo zapisano z velikimi črkami šalo: »V deželo Enverjevo.« To je eden izmed mnogih grobarjev otomanskega cesarstva.

s **Terezijanišče na Dunaju** bodo odpravili.

s **Obdarovanje mater z mnogimi otroci.** V mestni hiši v Essenu se je zbralo 74 mater, ki imajo osem ali več živčih

otrok. Vsaka teh mater je dobila hranilno knjižico s sto markami. Za častno darilo se je bilo oglasilo nad 300 mater. Darilo je bilo v znamenje in zahvalo za trud, ki so ga imele matere pri preživljanju in vzgoji svojih otrok.

s **Koliko tehtja ena milijarda?** Ena milijarda tehtja v nemškem denarju v srebru 5 milijonov kilogramov, v zlatu 32.580 kg, v bankovcih po tisoč mark 11.500 kg. Če bi nesel vsak mož 100 kg, tedaj bi bilo treba za transport ene milijarde: v bankovcih po tisoč mark — 18 mož, v bankovcih po sto mark — 115 mož, v srebru — 50.000 mož. Ena milijarda v bankovcih po 1000 kron bi znesla 2000 zvezkov po 500 listov.

s **Živali in alkohol.** Da bi bil živalim alkohol popolnoma neznan, tega ne moremo trditi. Nekatera drevesa, kot hrasti, topoli in druge oddajajo v juniju iz svojih ran, štremljev neke vrste v alkoholnem cvetju se nabirajo sok, ki privabi cele množice gostov, kebrov, mravelj, polžkov, črvov, metuljev, ki se jim pojavijo čez nekaj časa vsi znaki velike pijanosti. Rajčica z Nove gvineje se pusti radi požljivosti po neki alkoholni pijači jako rada ujeti, kogiji in psi ljubijo pivo, slon arak, medved žganje, opica pa vsako omamo, ki se jo poslužuje tudi človek.

s **Osel — kot domača žival.** Osel se je udomačil mnogo preje kot konj, ki 2000 let pred Kristusom še ni bil znan. Neka plošča, ki je bila narisana že več nego tri tisoč let pred Kristusom, kaže poleg krave in ovce tudi osla. Na sliki je mogoče spoznati, da je naslikani osel potomec nubijskega divjega osla, ki je bil pozneje razširjen v Malo Azijo in Evropo.

Amerikanske stvari.

Amerika je vojsko odločila. Čudovito hitro. Marsikdo ni bil pripravljen na to. Vsi smo mislili, da bodo vsaj nemški in avstroogrski izseljenci šli z malo bolj majhno vneto v boj, pozabili smo, kako neznanosko hitro angloamerikanska kultura vse absorbira, kar ji pride v roke. Politično postanemo kar hitro Angloamerikanci; sicer se izseljenci prve generacije še malo spominjajo stare domovine in so tudi še v stiku z njo, zato so nekateri upali, da bodo vsaj ti vplivali na splošno mnenje, da se bo tako naravnost sovražno mnenje napram osrednjeevropskim državam omililo. Zanimivo je pa še vedno, če opazujemo, po kakem razmerju so pravzaprav razne narodnosti v Uniji, koliko je pravih Amerikancev, koliko izseljencev itd.

Zadnje uradne podatke imamo za desetletje 1900 do 1910. Prebivalstvo Unije se je v tem desetletju pomnožilo poprečno za en milijon in 600.000 ljudi na leto. Ta relativno veliki prirastek ima pa le svoj izvor v večjem številu rojstev kakor smrtnih slučajev; veliko večjega pomena je bilo priseljevanje, ki se je menjavalo med 780.000 in 1.285.000 ljudmi na leto. Nekatere tretjina celoletnega prebivalstva v Uniji ima neamerikanske starše in od te tretjine je zopet tretjina — torej nekako 11 odstotkov celotnega prebivalstva — taka,

ki je še sama rojena v tujini. Od l. 1820 do l. 1905 se je preselilo v Unijo 7.300.000 ljudi iz Velike Britanije, 1.700.000 iz skandinavskih dežel, 5.200.000 iz Nemčije. V zadnjih časih je pa priseljevanje iz germanskih držav, zlasti iz Nemčije, zelo pomehalo, ker so se življenske razmere tam zelo izboljšale. Na čelo izseljevanja so stopile Italija, Avstroogrska in Rusija. Avstroogrska je poslala od l. 1821 do 1906 2.600.000 ljudi, Rusija dva milijona. A vse le bolj v zadnjem času, kajti šele l. 1900 je število izseljencev prekorajilo pri nas številko 100.000, na Ruskem pa l. 1902. V amerikanskem gospodarskem letu 1. julija 1906 do 30. junija 1907 je pa poslala monarhija 338.452 ljudi v Ameriko, Rusija pa 258.943. Še l. 1912—1913 smo poslali v Ameriko 250.000 izseljencev, Rusi pa 291.000. Največ slovanskih izseljencev je prišlo na Poljake, potem na Hrvate, Slovake in Slovence. Ker Italijani, Slovani in židje, torej večinoma prirastek zadnjih let, Amerikancem niso tako všeč kakor so jim bili Germani, zlasti isti jezik govoreči Angleži, in ker veliki tok teh delavcev ni obrnil proti sprejemljivemu zahodu in jugu in na poljedelstvo, temveč večinoma na industrijo in rudokopstvo, kjer jih niso tako potrebovali, se je pojavila v Ameriki proti njim precejšnje nasprotstvo, ki je bilo ravno pred vojsko zelo hudo. Zanimivo je, kako so se posamezne narodnosti naseljevale, sledeč principu zblizanja. Hrvatje in Slovenci so ostajali najraje v državi Pensilvanija, Illinois, Ohio, Novi York, Minesota, Misuri, Mišigau, Misuri in Viskosin; Čehi in Moravani v državah Illinois, Novi York, Ohio, od l. 1906 dalje tudi v južnejših državah Georgija, Alabama in Teksas; Slovaki v Pensilvaniji, Novem Yorku, Ohio, Illinois in Connecticut; Avstrijski Nemci v Novem Yorku, Pensilvaniji, Illinois, Ohio in Novem Džerzeju; Poljaki v državah Pensilvanija, Illinois, Novi York, Viskosin, Mišigau, Masačazets, Novi Džerzej, Ohio, Connecticut, Minesota, Indiana, Misuri in Nebraska, v v majhnih gruclah tudi v Rhode-Island, Severni Dakoti, Džavare in Novem Hampširu; židje ostanejo najraje v Novem Yorku, ki je kakor znano največje židovsko mesto sveta, potem pa v Pensilvaniji, Novem Džerzeju, Illinois in Masačazets; Madžari v državah Pensilvanija, Novi York, Novi Džerzej, Connecticut, Illinois, Mišigan, Ohio; Ukrajinci se vdinajo v delo najraje v Pensilvaniji, Novem Yorku, Novem Džerzeju, Ohio, Masačazets, Connecticut, Illinois; Rumuni, Srbi in Bosanci v Ohio, Pensilvaniji in Novem Yorku. Ta koncentracija tvori v Uniji pravcate jezikovne otoke in zlasti anglizacijo. To pač poostri nasprotstvo Amerikancev proti tem privandancem.

Drug vzrok nasprotstva proti priselencem je njihov poklic. Pri Angležih, Francozih, Nemcih in židih je število priselencev večje izobrazbe relativno veliko. Posebno pri židih obstoji najmanj polovica izučenih delavcev in rokodelcev. Slovanski narodi in Madžari so pa dajali večinoma le navadne delavce, taki delavci tvorijo tri četrtine vseh priselencev, ne-

katera leta še več. Izjema so bili Čehi, pri katerih je število rokodelcev tvorilo četrtino vseh naseljenih. V razmerju z Angleži, Francozi, Čehi, Nemci in židi opravljajo slovanske narodnosti, zlasti Poljaki, Ukrajinci in Slovaki nižja dela, težko telesno delo, ki je razmeroma slabo plačano in ki ga domači ameriški delavec le nerad prevzame in le za razmeroma večjo plačo. Ker Slovani niso tako razvajeni kakor drugi, si primeroma dosti prihranijo, pošiljajo denar domov ali pa si kupijo kako malo posestvo tam. Kljub koncentraciji pa postanejo tudi ti narodi v drugi ali tretji generaciji Amerikanci. Ti jih zato deloma ne marajo, ker delajo za prenizko ceno in jim zato res škodujejo.

Beli človek.

M. Perburle je napisal satirico o človeštvu, katere prvi del priobčujemo po »Jutr. L.« v Zarebu. »Pisatelj« satire je — si moramo predstavljati — opica, ki je dolgo časa opazovala ljudi in pripoveduje svoje utise:

Beli ljudje ne živijo razdeljeni v vrste. Zbere se jih veliko število vseh vrst in gradijo gnezda tam, kjerkoli je vode in zemlje za obdelovanje. Gnezda gradijo skupaj, dasi ne najdeš tri ljudi, ki bi lahko videli drugo trojico. No, pa oni morajo živeti tako, ker niti eden človek ne zna sam sebi pripraviti in urediti vse kar mu je treba brez drugih. Eno znajo eni, drugo drugi in tako so vezani z vzajemno potrebo ko s prekleto vrvjo. So tudi taki, ki ničesar ne znajo in ne morejo koristiti z nobeno stvarjo — in vendar, kar je čisto naravno — največ potrebujejo. No o tem vam bom pisal, ko bom opisoval razne vrste in podvrste belega človeka. Zdaj hočem govoriti samo o njih stanovanjih in njih navadah.

Hiša. Tako imenuje beli človek svoje stanovanje. Če jih je več skupaj, se imenujejo vas. Če jih je mnogo, se imenujejo mesto. Oni, ki žive v mestu, ne znajo ne loviti, ne graditi, ampak tratio čas z različnimi neumnostmi, ko napneumnejše naše plice. Pa vendar sem opazil, da stoji beli človek iz vasi, pred onim iz mesta, ko da se ga boji. No, vse boste izvedeli natanko.

V hiši živi človek s svojo ženo, ki ima deco z njim, in ki vedno vpije nanj. Mali odrastejo, dobijo si ženo, gredo v drugo hišo in žive ko odrasli. Pri tem pa je pogosto mnogo smeha, ker mladi si ne sme vzeti ženo v hišo tako dolgo, da mu dovolijo stari.

So ljudje, ki nimajo svoje hiše, pa živijo radi tega v hišah drugih ljudi. Zato jim dajejo nekaj svetlega, okroglega in oni jih drže pri sebi. Nikakor pa ne razumem tega, kar sem videl nekoč. Človek je napravil s svojimi malimi nekoč bivališče iz kamena, pa je moral dajati vseeno tisto svetlo okroglo nekemu drugemu, da je smel spati v stanovanju, ki ga je napravil s svojimi otroci sam. Tega ne razumem.

Vsi ljudje potrebujejo hišo. Vsi imajo radi debele in trdne, ker ko spijo, slačijo kožo. Radi tega se morajo skrivati, ker jih

je drugo pred drugo sram. Najbolj skrita je luknja, v kateri vedno gori ogenj in kjer ženska speče erknjene živali, ki jih preje posiplje z vsakovrstnim smradom in je to skupaj s človekom in malima. Da bi pravil o ubogih živalih in drugih stvareh, ki jih človek je, je predolgo, zato bom povedal prihodnjič. Zdaj hočem povedati samo o hiši, kako jih ljudje zgradijo in kaj delajo v poedinah luknjah hiše.

Strašna povest.

V neki obmorski vasi v Siciliji sta živel mati in sin mornar. Začela je vojna, sin pa je šel v vojno. Do tu je povest popolnoma navadna.

Mnogo časa je prešlo, a mati ni nikoli dobila od sina ne besede v pismu, ne glasu od znancev. Mati je začela hirati in izgubljati še ono malo moči, ki jo je imela vsled starosti. Meseci so pretekli. Nekega dne je prišel v vas Pier Lano, ki je materi povedal, da se njen Ugo ni javil pri vojaki in ga imajo tam za begunca in ga sramoté. No, v vasi niso verovali tega, ker so vedeli, da je Pier Lano hudoben človek in ima Ugoja radi nekega dekleta na piki. Pa tudi karabinerji bi prišli. A prišli so samo enkrat. Po enkrat pa so prišli k vsem. Vsi močje so se javili zakasnelo. V velikem mestu so se malo povselili. Šli so v vojno in bogve... če se niso veselili zadnjikrat. Na kratko: v vasi mu niso verovali, in vse je bilo ko popreje. Mati je hirala in hirala, vesti ni bilo od nikjer.

Do tu je povest še vedno popolnoma navadna. Zdaj pride ono strašno in nenavadno.

Mati je žvela dve leti in pol, nato je umrla. Ugasnila je. Izhirala.

Vsa vas jo je spremila k grobu, ker je bila dobra starka in je pretrpela mnogo.

Grobarja sta odvalila ploščo z groba in šla vanj — toda zakričala sta oba in planila iz njega, blede in blazna od groze. Kaj je? Kaj je?

»Kakor je Bog v nebesih, ljudje, v grobu se nekdo premika!«

Vsa vas okrog groba je okamenela od strahu in v ti tišini so se zaslišali udarci nekega droga iz groba.

Prvi se je opogumil duhovnik.

»Ljudje, pomirite se, jaz bom...«

Duhovnik ni končal stavka. Iz groba je prišel blag, obrastel, mršav in strahovit — Ugo.

Bil je trenutek, ko so občutili vsi navzoči, da izgubljajo zavest od groze...

Ugo je spregovoril. Govoril je nejasno, ko človek, ki je dve leti in pol molčal v grobu. Dokler je govoril, je ves čas pogledoval v neznanem strahu krsto v strašni negotovosti.

»Ubijte me, ljudje! Pljuvajte name, a jaz nisem mogel v vojno. Nisem mogel. Skril sem se tu in se hranil po noči, kakor zver... Zakaj me hočete ubiti? Kdo me je našel? Kdo me je izdal. Marjeta, zakaj si me izdala?...«

»Prišli smo, da pokopljemo tvojo mater,« je dejal nek leden in okrutni glas.

»Umrli je radi tebe,« ga je vsekal drug glas, zloben, ženski...

Zopet strašen molk...

Tedaj ni zapazil nihče, kaj se je zgodilo. Ugo se je zvil in zakrilil, ko ptica, ko zleti...

Ko so šli v grob znova, so našli v njem leseno posteljo, mizo in ognjišče. Napravil je bil tudi malo okence na morje, ker se je nahajal grob ravno na robu ob morskimi pečinah.

Drugi dan so našli Ugoja mrtvega...

Aprovizacija.

a Aprovizacija južne železnice Ljubljana, glav. kolodvor bo poslovala od 11. t. mes. naprej dopoldne od 8—1½. popoldne pa od 2.—5. ure. Dobi se zdaj fižol, kisle zelje, namizno olje, malinovec in vžigalice.

a V sredo ne bo govejega mesa. Mesariji v sredo ne bodo prodajali govejega mesa, ker je izostala zadostna dobava živine po Vnovčevalnici za živino. Iz istega vzroka tudi mestna aprovizacija ne bo mogla pred petkom oziroma pred soboto oddajati mesa zavodom in gostilničarjem ter strankam ubožne akcije B.

a Krompir za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja dobe krompir v sredo, dne 12. t. m., pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določa se ta-le red: IX. okraj: dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 130, od 9. do 10. št. 131 do 270, od 10. do 11. št. 261 do konca. — VIII. okraj: popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1 do 130, od pol 3. do pol 4. št. 131 do 260, od pol 4. do pol 5. št. 261 do 390, od pol 5. do pol 6. št. 391 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 kg krompirja, kilogram stane 80 vin.

Zahvala.

Povodom prebridke izgube našega nepozabnega očeta, strica, gospoda

Malevža Škerla

izrekam najsrčnejšo zahvalo za vse dokaze globokega sočutja.

Ljubljana, 11. sušca 1919.

Jožefa Škerl.

Išče se stanovanje

z dvema ali tudi eno sobo za družino štirih oseb v Ljubljani, nje bližini ali blizu kolodvorov Vižmarje, Medvode, Ježica ali Črnuče. Ponudbe z navedbo cene do 16. t. m. na naslov J. Majhen, Ljubljana, poštno ležeče.

Krvnikova vrv.

Roman. Spisal Aleksander Petöfi.

(Dalje.)

»Če kaj potrebuješ...«

»Potem bom prišel!«

Jokaje se je poslovil in je šel svojo pot dalje. Čez nekaj mesecev je prišel nazaj, ostal nekaj dni pri meni in zopet šel. In to je trajalo neprestano skozi osem let. Dvakrat do trikrat v letu se je oglasil pri meni in nikoli ga nisem mogel zadržati dalje, nego po en teden. Nekoč se je vrnil bolan in ni mogel več oditi. Čez par tednov boleznij je umrl. Stal sem mu ob strani, ko je umiral... Sočutje me je prijelo. Njegove zadnje besede so bile:

»Ljubi prijatelj, ničesar se ne kesam v svojem življenju, samo enega, da bom ko sovražnik vsake vode umrl na vode-nici.«

Nato je začel citirati iz Gvadanija nekaj in smrt je zaprla njegove oči. Pokopal sem ga s častjo. Na grob sem mu postavil velik marmornat steber, na katerega sem dal vklesati besede:

Tu počiva

PIJANEC DOBRIČINA

Njegovo ime

je neizbrisno zapisano

v srce

Tvojega edinega prijatelja.

Pokoj njegovi duši!

20.

Bil je eden onih jesenskih popoldne, ko se zdi, da spi vsa narava pogreznjena v globoke sanje... in če zaslišimo mal žum, se nam zazdi tako čudovito. Navaden človeški glas, glas zvona, vse je bolj nenavadno ko sicer... kot bi ne prihajalo iz pričužnosti, ampak je priromalo k nam navadno iz daljne bodočnosti. V tem času se vsakdo zapre v svojo sobo in medtem, ko plapolja ogenj v peči, koraka z dolgimi koraki po sobi gori in doli in razmišlja. Nazadnje sede k oknu in gleda brez misli tjavendan. Moj pogled se je ustavil na velikem orehu, ki se je košatil na dvorišču.

»Janez,« sem dejal, »poglej, ne veje veter, a vendar pada listje z drevesa...«

»Ko lasje z naših glav,« je dejal Janez.

»Nekoč,« sem pristavil, »so bili ti listi tako zeleni in zdaj so tako rumeni.«

»Nekoč,« je govoril Janez, »so bili naši lasje tako črni in zdaj so tako sivi.«

»Mi se staramo, prijatelj, mi se staramo bolj in bolj. Kdaj si bil rojen?«

»Ne vem letnice. Samo toliko vem, da imam 41 let.«

»Zdaj je leto 1818, tedaj si bil rojen leta 1777, dve leti pozneje nego jaz. Jaz imam 43 let.«

»In Valentin?«

»Eno leto je mlajši, ko sem bil jaz, ko je bil on rojen. Enainvajset let ima.«

»Moj Bog, zdi se mi, da je bilo šele včeraj, ko ste se vrnili po dolgi odsotnosti

zopet k nam. In vendar je že 11 let. Kako naglo beži čas!«

»Čas stoji, prijatelj Janez, toda mi gremo... ritensko ko rak in se niti ne zavemo, kdaj pademo v jamo, ki se imenuje grob — — —«

Dolga pavza je nastopila; oba sva molčala. Vstal sem in začel hoditi po sobi znova. Hodil sem brez misli. Hodil sem brez besed, melanholičen in poslušal tiktakanje ure. — — —

Ropot dirjajočega konja me je preplašil.

Pogledal sem skozi okno... Moj sin je bil prišel. Konj, ki ga je jahal, je bil ves bel od pen in ves blaten, žile so mu bile zatečene in iz njih je bruhala sopara. Ko se je ustavil, je stegnil od sebe vse štiri, trepetajoče noge. Tudi Janez je prišel k oknu in zmajal z glavo, ko je videl izmučeno žival in dejal:

»Ej, ej, plemič Valentin že spet ubija glavo, kako naj izmuči žrebec do smrti, ko že mnogo drugih...«

»Pusti mu to veselje, dragi prijatelj,« sem dejal, »saj jih je še dovolj v hlevu.«

»Toda s temi, ki jih je že ugonobil, bi jih bilo še več,« je pripomnil Janez.

Moj sin je skočil s konja, potrepljal ga po vratu, izpustil ga v hlev in prišel k nama.

»Toda plemič, za božjo voljo, čemu trpinčite toliko uboge živali,« ga je karal Janez.

»Že zopet nauki, Janez? Že zopet?« je dejal moj sin. »Prav je, le poučite me... saj je taka navada.«

»To vem že davno,« je odgovoril Janez, »da je pri vas zaman vsaka beseda.«

»Toda, kaj naj storim, ljubi Janez? Jahati moram pač in če že sedim na konju, pač ne bom capljat, ko da bi imel osla pod seboj. Potem, če se razgrejem...«

»Kar se zgodi zelo pogosto!« mu je Janez presekala besedo.

»Morda,« je dejal moj sin dalje, »morda. Tedaj, če se razgrejem, podoben konja neusmiljeno; in ta neumna žival misli takoj, ko začuti moje ostroge, da mislim loviti z njim ptice ali da se mi gabi to zemsko življenje in hočem zleteti v nebo, in gotovo bi letel z menoj tja gori, če bi mu pustil...«

»Dobro,« je dejal Janez, »le trpinčite uboge živali še dalje.«

»Če že moram trpinčiti koga,« je dejal moj sin, »tedaj raje trpinčim žival ko pa človeka. Ljudi bi ne mogel osedlati,« je pristavil s smehom, »vi bi bili prestar konj, Janez.«

»Vi govorite lepo, ko ste mlad, a postarali se boste...«

Tako je dejal Janez, a s svojo prorokbo ni zadel resnice, kajti moj sin ni dosegel te starosti.

In danes sem imel poseben vzrok, da sem se razgrel,« je pritrjavil Valentin. »Videl sem lepo, mlado deklico...«

»Tako. No, tako mlad plemič pravi to vedno, odkjer pride...«

»Ker vedno katero vidim. Toda tako še nikoli nisem videl.«

»Tudi to nisi danes prvič dejal.«

»Toda gotovo zadnjič. Neumno bi bilo, misliti, da se najde še lepšo deklico, ko je ta. Vi se smejete Janez?... pri Bogu, pravim Vam, če bi Vi videli to deklico in toda kaj pravim? Deklico! O, kako grdo je to, da ni besede, ki bi označila to bitje, ki je lepše ko angel, ko si navadno predstavljamo deklice lepše ko anjele. Pravim Vam, Janez, če bi jo videli Vi, slednji las, ki Vam je izpadel, bi pričel rasti znova, in slednji siv las bi zopet porčnel... Z eno besedo, iz starega Janeza bi postal mlad Janezek, ha, ha, ha!«

»Ej, kako lepo!« je vkliknil Janez. »Še bom doživel, da boste govorili v verzih, kot je imel navado v Bogu zaspali Kaspar Hiripi.«

Bilo je že približno tri leta, ko sem spremljal Kasparja tja, kamor ga žeja ni spremljala, na pokopališče in spomin nanj me je zadel bolešno. Večkrat mi je prišel na misel sam, pogosto pa sta ga omenila zdaj Janez, zdaj moj sin, zopet vsi trije — in kakor me je žalostila njegova smrt, so me radostile njegove smešne navade. — Blagoslovljeni ljudje, ki niso nikdar v svojem življenju storili komu kaj zalega in še po smrti razveseljujejo one, ki so jih poznali. Zgodovina molči o teh, ki so drugim vzbujali smeh; zapiše pa imena onih, ki so tisoče in milijone drugih pripravili v jok. Dehteča sapica pride in izgine brez sledu; razdirajoči vihar pusti dolgočasne sledove za seboj — — —

»Toda zaman govorim o lepoti te deklice,« je moj sin nadaljeval svoj pogovor, »ker bi ostal, če bi govoril še tako dolgo, tam, kjer sem začel, namreč: naslikati sem vam jo hotel in opisati, a samo hotel, ker to ni v moji moči. Z eno besedo: lepa je. Biti mora uboga deklica, kot sodim po obleki in stanovanju... Ali jo je morda storila usoda samo zato tako ubogo, da je njena lepota tem bolj očita? O, ve ko opice v komediji nališpane deklice, pojte k nji in naučite se, da ni obleka, ki dela človeka. Z dolgočasi me, če jaham skozi vas in me bogotaške, ki so me nekoč zmerjale, pogledujejo z gorečimi pogledi, same naj jih ohranijo! Dolgočas me, ko rečeno, zato sem jahal iz mesta in ko sem bil malone pri zadnji hiši, sem zagledal malo medičijsko Venero. Pred njeno hišo se nahaja mal vrtič, katerega polovica je že posahnila, ne vem, ali radi jeseni, ali radi zavisti, ker je gospodinja lepša ko cvetice same. Planil sem s konjem do deklice in jo poprosil za eno cvetko, ki mi jo podala z nasmehom skozi plot, ki sem jo pa pri jahanju zopet izgubil... No, nič ne del! Jutri bom jahal zopet tja in če bo pred hišo, jo bom poprosil za drugo cvetico. Ko mi je podala cvetico, sem skočil s konja tako visoko, ko da bi hotel odtrgati zvezdo in jo podati deklici v dar za cvetko... pa sem se domislil, da je dan in noč. Zavpila je in da je zavpila iz strahu, sem videl na njenem bledem obrazu, ko sem se ozrl.

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cencič.

Tiska jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.